

تذكرة المشايخ

شيخ علاء الدوله سمنانی

مقدمه، تصحيح و توضيح

دکتر کاظم محمدی

۱۳۹۴

نام کتاب: تذكرة المشايخ

نویسنده: علاء الدوله سمنانی

مقدمه، تصحيح و توضيح: دکتر کاظم محمدی

انتشارات: نجم کبری

لیتوگرافی: ناژو

چاپ و صحافی: ناژو

تیراژ: ۱۰۰۰

چاپ اول: ۱۳۹۴

چاپ دوم: ۱۳۹۸

قیمت: ۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۰۵-۵۰-۸

سرشناسه: علاء الدوله سمنانی، احمد بن محمد، ۶۵۹-۷۳۶ق.

عنوان و نام پدیدآور: سرگذرنامه علاء الدوله سمنانی؛ مقدمه، تصحیح و توضیح کاظم محمدی
مشخصات نشر: کرج: هم کس، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۶۰ ص؛ ۵/۱۴ سانتیمتر.

شابک: ۸۰۰۰۰ ریال ۸-۵۰، ۲۹۰۰-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص [۴۱] - ۵۰.

یادداشت: نمایه.

موضوع: عارفان -- سرگذشتنامه

موضوع: تصوف -- ایران

موضوع: ائمه اثنا عشر -- سرگذشتنامه

شناسه افزوده: محمدی، کاظم، ۱۳۴۰-، مقدمه نویس، مصحح

رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ ت۴ ع۷۵ BP۲۷۷۸

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۸۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۳۲۳۴۷

فهرست مطالب

مقدمه

تذکره المشایخ

ذکر جماعتی از مشایخ ...

ذکر مواضع جماعتی از ایشان و ...

گزیده منابع و مآخذ

نمایه

۵

۹

۲۴

۳۲

۴۱

۵۱

فهرست مطالب

www.ketab.ir

مقدمه

مهم‌ترین بخش فرهنگ ایران مرز و بوم بی‌تردید مربوط به عرفان و تصوف است. و عرفان و تصوف، بی‌وجود عارف و صوفی قهراً بی‌معنا و پوچ است. ایران گسترده و پهناور دیروز در جای جای خاک زرخیز خود شخصیت‌های مهم و برجسته‌ای از اهل عرفان و تصوف به مانند: سلطان العارفین بارید بسطامی، شیخ شهید حسین بن منصور حلاج، شیخ شبلی پیر و بی‌تراش حضرت شیخ نجم الدین کبری، حضرت خداوندگار مولانا بلال الدین محمد خراسانی، شیخ حکیم سعدی شیرازی، حافظ شیرین سخن و ... را داشته که به راستی هر کدام وزنه‌هایی ارزنده برای فکر و فرهنگ این کشور و این مردم به حساب می‌آمده‌اند. نادیده گرفتن ایشان به منزله‌ی نادیده گرفتن بخش عمده، اصلی، و اصیل فرهنگ بالنده‌ی این کشور عزیز و مردم فرهنگ دوست

آن است. و حتی وقتی از اسلام عزیز هم یاد می کنیم و تأثیر اسلام بر این اشخاص که ترکیب عرفان و تصوّف اسلامی را برای ما به وجود آورده است، از لحاظ گسترش و بالندگی نیز با همت بلند این مردان صورت پذیرفته است. مسلمانی بسیاری از مردم در شرق و غرب مدیون تلاش‌ها، اندیشه‌ها و مجاهدات سخت و طاقّت فرسای همین عارفان و صوفیان بزرگی بوده که به باطن دین اشرافی تام داشته و در ترویج و تبلیغ صحیح دین مبین کوشید و مردم را دیندار و دین‌ورز کرده‌اند.

سخن آن گبری که به حضرت بایزید بسطامی ارادت و عشق می‌ورزید و ظاهر کار این به شریعت وی را خطاب کرده و گفتند با این عشق و علاقه به شیعه من چرا به مذهب وی نمی‌گرایی؟ و او در جواب ایشان گفته بود: اگر مسلمانی آن است که حضرت شیخ می‌کند مرا طاقت آن نیست و اگر آن است که شما می‌کنید مرا اصلاً بدان میلی نیست.

این سخن موشکافانه و نغز، اعترافی است به برگ بر منش و کردار والای اهل عرفان و تصوّف راستین. و وسی که این بنده می‌گوید صوفی و عارف راستین، بی تردید کسانی است که نظر دارد که از مدار شریعت نبوی و راه درست مصطفوی دور نشده و به باطن آن که طریقت مرتضوی و سلوک حقّانی علوی است راه یافته‌اند، کسانی که قرآن و سنّت را به خوبی می‌شناختند و در آن به خوبی و دقّت زیسته‌اند.

مقدمه * ۷

کسانی که از مدار توحید خارج نشده و تا توانسته‌اند از شرک و کفر و نفاق درونی نیز بسی دور بوده و در سلوک الی الله کاملاً دست به عصا بوده‌اند، بدیهی است که چنین افرادی را نمی‌توان نادیده گرفت و نمی‌توان از ایشان نگفت و از احوالات و اقوالشان جدا و جدا بود. این است که گفتن از ایشان و شنیدن احوالشان و دانستن اقوالشان به استحکام فکر و اندیشه و به ریشه‌دار شدن ایمان و ورود سیر و سلوک سالکان و مریدان طریقت بسیار امداد می‌کند.

این یک امر مهم و حیاتی است: آنان که برای خدا و با خدا زیسته‌اند هرگز نباید فراموش شوند و همواره برای نسل‌های بعدی باید تعریف و توصیف گردند.

که بودند

چه گفتند

و چه کردند

از آثارشان و تأثیراتشان در زمان خودشان و در دیگر زمان‌ها. بدیهی است که خداوند اولیاء خود را فراموش نمی‌کند و برخی از افراد خوب نیز در حفظ این خوبی و خوبان تلاش بی‌وقفه کردند، وجود ده‌ها کتاب که حاوی افکار و اندیشه و زندگی سالکان و عارفان بزرگ است به خودی خود گواهی صادق بر این امر است، در تصوف نیز این خدمت و جهاد بسیار مورد اعتبار بوده و کتاب‌هایی چون طبقات الصوفیه خواجه عبدالله انصاری و

شیخ ابو عبدالرحمن سلمی، تذکره الاولیاء شیخ فریدالدین عطار،
نفحات الانس شیخ عبدالرحمن جامی و مشیخه‌ها و همین تذکره
المشایخ شیخ علاء الدوله سمنانی گواهی کافی و بسنده است.
عارفان با ثبت این آثار، ذکر و یاد اولیای الهی را زنده و
جاوید کردند، ما نیز با خواندن، شناختن، فهمیدن و انتشار دادن آن
عالی، در این امر مهمّ سهیم باشیم.

و من الله التوفیق
کاظم محمّدی

www.ketab.ir